

Október 04. Assisi Szent Ferenc

Született Assisi-ban 1181/82-ben, meghalt Porciunkulá-ban (Assisi mellett) 1226. október 3-án.

Atyja, Pietro Bernardone posztókereskedő Assisi leggazdagabb embere volt. Franciaország iránti szeretetéből Jánosnak keresztelt fiát, *Francescó*-nak, *kis franciának* becézte. Ferenc nem járt iskolába, latinul és franciául csak hibásan beszélt, és írni is nehezen tudott. 12-18 éves korában atyjától megtanulta a posztókereskedést, de tékozlóan bánt a pénzzel. A Perugia ellen

viselt háborúban 1202 végén fogságba esett, s csak 1 év múlva térhetett haza. Vidám természetével fogolytársaiban ő tartotta a lelket. Hosszas betegség döbbsentette rá arra, milyen könnyelmű életet élt addig. „Magasabbrendű dolgokról” kezdett gondolkodni, de ez egyelőre csak annyit jelentett, hogy már nem kereskedő, hanem lovag akart lenni, s már nem a pénz, hanem a dicsőség és a hírnév vonzotta. 1204 nyarán vagy 1205 tavaszán csatlakozott egy sereghez, mely a kiskorú II. Frigyes jogaiért indult harcba. Spoletóban álmot látott, s ennek hatására föladta lovagi törekvéseit. Visszatért Assisiba, s gyakran látták a város előtti leprás-házban, ahol ellátta a legalantasabb szolgálatokat is. Életmódját lényegesen megváltoztatta: a csendet kereste, hogy imádkozzék; Rómába zárandokolt, belső sugallatokhoz kezdett igazodni. 1205 őszén a San Damiano-kápolnában háromszor hallotta a feszületről Krisztus szavát:

„Ferenc, menj, s állítsd helyre Egyházamat, mely, mint látod, romokban van!”

Megtérése után eleinte bolondnak nézték, de komoly vallásossága hamar eloszlatta ezt a véleményt, és rövidesen valóban utána ment a világ. 1206-ban apja elkeseredésében följelentést tett „megtévedt” fia ellen, hogy visszaperelje tőle a pénzét. Először a városi tanácshoz, majd a püspökhöz fordult. A nyilvános tárgyalás meglehetősen meghökkentő módon zárult: Ferenc ruha nélkül állt ott, mert a püspök lába elé letette atyjától kapott ruháját, erszényét és így kiáltott:

„Halljátok mindnyájan! Örömmel adom vissza atyámnak azt, ami az övé, nemcsak a pénzét, hanem a ruhákat is. Mostantól fogva nem azt akarom mondani: Atyám, Bernardone, hanem azt mondom: Miatyánk, ki vagy a mennyekben!”

A püspök a palástjával takarta be Ferencet. Ekkor hagyta el a világot, hogy egyedül Istennek szolgáljon. Eleinte helyreállította a környék összedőlőfélben lévő templomait és kápolnáit. Felcsapott vásári énekesnek, s amikor az emberek köréje gyűltek, építőkövet koldult tőlük. 1209-ben Szent Mátyás apostol ünnepén a Porciunkula-kápolnában vett részt misén. Hallotta az evangéliumot, mely arról szólt, hogy Jézus elküldte a Tizenkettőt és meghatározta életformájukat: ne vigyenek magukkal sem pénzt, sem tarisznyát; ne legyen két ruhájuk, se sarujuk, még botjuk sem (

Lk 9,3-5

). Úgy érezte, hogy ez személy szerint neki szól, és felkiáltott:

„Ez az, amit keresek!”

- azonnal szó szerint elkezdte megvalósítani a hallottakat: mezítláb, kötéllel a derekán, szürkésbarna „ruhában” vándorolt a vidéken, és prédikált, gyógyított, halottat támasztott fel, ördögök űzött. Eredetisége és hite ellenállhatatlan erővel vonzotta az embereket. Hamarosan tizenegyen csatlakoztak hozzá, köztük elsőként 1208-ban Quintavelle Bernát, a gazdag kereskedő, és Cattani Péter, a jog tudósa, majd Egyed testvér. Ferenc 1 évig oktatta őket, majd kettesével elindultak prédikálni. Evangéliumi részletekből összeállított *életformuláját vagy ősreguláját*

III

.

Ince

1209-ben Rómában szóban jóváhagyta. Ezzel megszületett az

Ordo Fratrum Minorum

, a kisebb testvérek rendje. A pápa az első 12 rendtagot fölhatalmazta a prédikálásra mindenütt, és föladta nekik a tonzúrát (klerikusok és szerzetesek fején a hajkivágás). Ferenc alázatos félelemből nem akart pap lenni. Társaival igen szigorú életmódot folytattak. Gyakran nélkülözték

a legszükségesebb dolgokat is, csúfolták és bántalmazták őket. De az „assisi bűnbánók” végtelen türelme fölkelte az emberek figyelmét. Látták ugyanis, hogy soha egyetlen fillért nem fogadnak el, vidámak és egymással szemben nagyon figyelmesek a szeretetben. Ez mindenkit megragadott. Voltak, akik megdöbbenő, nyilvános bűnvallomás után elajándékozták a vagyonukat és csatlakoztak hozzájuk. A testvérek száma bámulatos gyorsasággal gyarapodott: néhány év múlva már 5000 testvér gyűlt össze.

Mindenkinek a béke és a jószág (*pax et bonum*) evangéliumát hirdette. 1211-12-ben: Szent Klára beöltöztetésével a Porciunkula-kápolnában elindította a klarisszák rendjét. 1216-ban Perugiában III. Honorius pápától megkapta a Porciunkula-búcsú kiváltságát. 1219/20-ban a Szentföldre ment, de az iszlámot nem karddal, hanem prédikációval akarta megtéríteni. 1219-ben Damiette közelében találkozott a szultánnal és prédikált neki, aki megcsodálta a rendkívüli embert, de megtérni nem volt hajlandó. Visszatérve Assisibe részletesebben kidolgozta a regulát. A Porciunkula-kápolna mellett alakult a ferences rend anyakolostora. A kápolna körül gallyakból építették a kunyhóikat; egy megmunkált gerenda már fényűzésnek számított.

Mindenütt az igazi szegénység uralkodott. A szegénységet annyira fontosnak tartotta, hogy úgy tekintette, mint „Krisztus menyasszonyát”, „*nincstelenül akarta követni a nincstelen Krisztust, a megfeszített*”. Ezért figyelmeztette testvéreit, hogy „*sem miképpen ne fogadjanak el pénzt*” és „*ne legyen tulajdonuk, hanem mint zarándokok és idegenek, akik ebben a világban szegényen és alázatosan szolgálják az Urat, járjanak alamizsna után, és ne szégyelljék magukat, hiszen az Úr maga is szegénnyé lett értünk*”. Ferenc odaadta a köpenyét, a ruháját, sőt az evangéliumos könyvet is, ha ezzel segíteni tudott a szegényeken. Bensőséges kapcsolat fűzte a természethez, de minden romantika nélkül. Ezért átkot mondott egy vörösbegyre, mikor az elette a gyengébb madarak elől a szemet, és nem kedvelte a hangyákat, mert azok gyűjtenek maguknak. Meghagyta fiainak, hogy különösen tiszteljék a papságot. 1221-ben megalapította a *Bűnbánók Harmadik Rendjét* (Ferences Világi Rend). 1223 végén jóváhagyta a rend első teológiai iskolájának megnyitását Bolognában, s első tanárává Páduai Szt. Antal nevezte ki; ez év karácsonyán Greccióban fölállította az első jászolt. 1224 nyarán, miután a rend vezetését átadta, betegen visszavonult az Alverna-hegyre. Szent Kereszt felmagasztalásának napján hajnalban kapta meg a stigmákat, látható formában elsőként az egyház történetében. Testben megtörtén érkezett vissza Assisibe. Súlyos gyomor- és májbántalmaktól szenvedett, a lábai megdagadtak. Éjszaka álmatlanul feküdt sárkunyhójában, vak volt, vérzett, és láztól reszkető testén patkányok szaladgáltak.

Irodalom:

[B´lint S´ndor ÜNNEPI KALENDÁRIUM II. Szent Istv´n T´rsulat, Budapest, 1977. 357-363.](#)

[T´rai Zsuzsanna: Oktôber 4. Ferenc \(Assisi Szent Ferenc\) napja. In: Magyar Néprajz, \(Dömötör Tekla f&osccaron;k.\), Budapest, 1990. 201.](#)

<http://lexikon.katolikus.hu/F/Ferenc.html>

Ajánlott irodalom:

<http://mult-kor.hu/meg-ruhajat-is-a-nincsteleneknek-adta-assisi-szent-ferenc-a-szegenyseg-trubadurja-20161003>

<http://www.ferencesek.hu/lelkiseg/szent-ferenc/>

<http://www.ofm.ro/node/2>

Október 04. Assisi Szent Ferenc

Írta: Benedek Csaba

2012. október 04. csütörtök, 08:43 - Módosítás: 2020. április 06. hétfő, 13:00

<http://www.katolikus.hu/szentek/szent156.html>